

EEN MAAND UIT MIJN LEVEN IN STEENSTAD

Voorpagina:

Daan bij het eindpunt Woudhakerbos met WUDAG-tram lijn 25

Illustratie en ontwerp omslag:

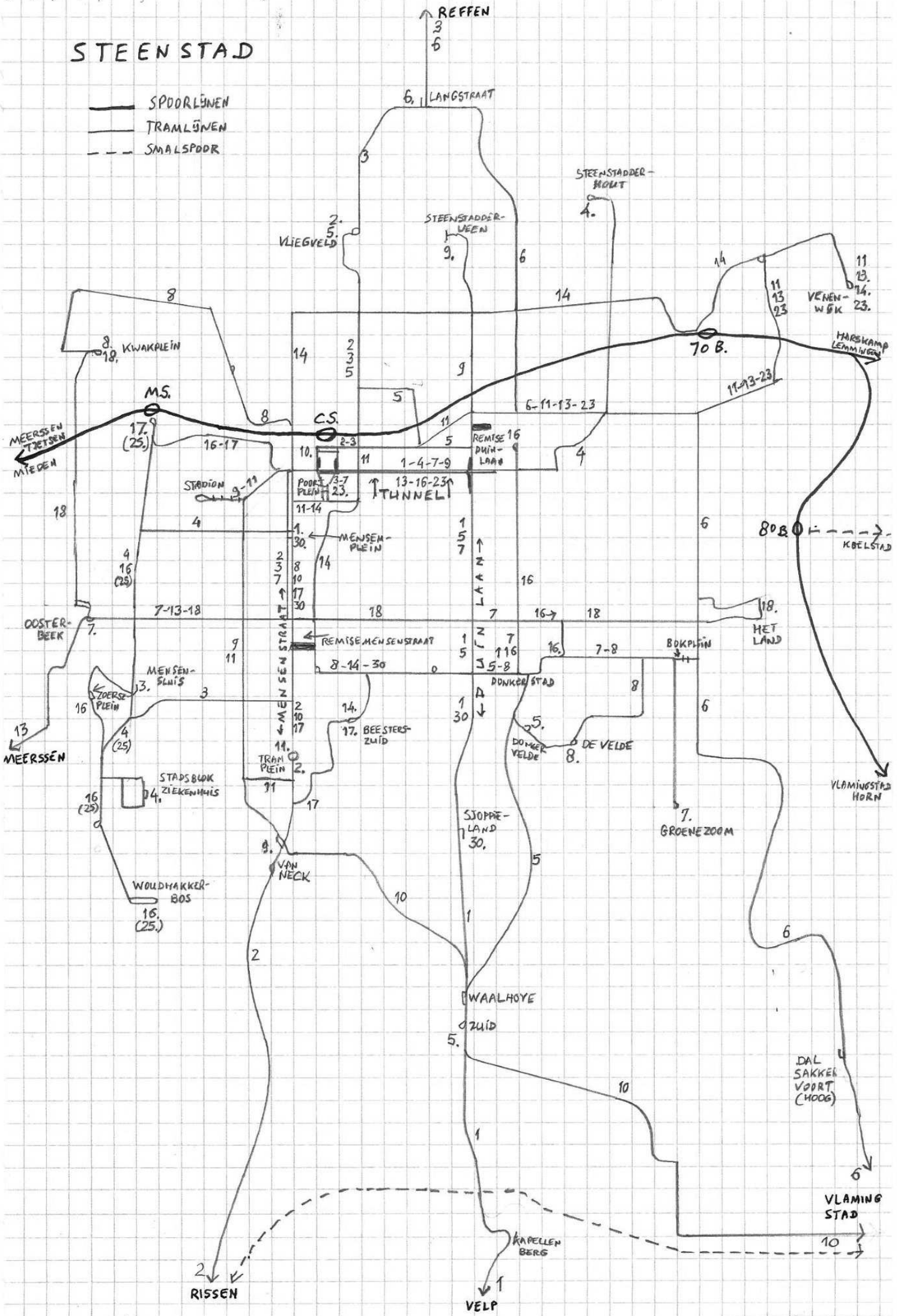
John Erkelens, Studio Zoetermeer

ISBN: 9789463675857

© Wim van der Pouw

STEENSTAD

- SPORLIJNEN
- TRAMLIJNEN
- SMALSPORR

VOORWOORD

In dit boek is Daan Bergmans uw gids in Steenstad, de hoofdstad van de Republiek Karspelland, gelegen op de planeet Mollius. Hij voert u mee over de vele tram- en busroutes in en rond de stad. Tevens laat hij zijn privéleven niet onbetuigd en sleurt hij de lezer met humor en zelfspot mee in al zijn dagelijkse beslommeringen. Soms dwaalt hij in gedachten af naar de door hem verzonnen stad Den Haag in het land Nederland op de planeet Aarde.

Er zijn veel overeenkomsten tussen Steenstad en Den Haag, de stad waar de schrijver is opgegroeid. Ze zijn qua grootte ongeveer gelijk, hebben vrijwel evenveel inwoners en men spreekt er gemakshalve dezelfde taal. Men heeft er dezelfde jaartelling en tot 2002 hadden ze allebei de gulden als betaalmiddel. Ook het klimaat komt overeen. In beide steden is er goed openbaar vervoer met een hoofdrol voor de tram.

De verschillen zijn overigens talrijk: Steenstad is een relatief jonge stad die pas rond 1850 is ontstaan. Het ligt niet aan zee maar op een laagvlakte aan de rand van een verder heuvelachtig landschap. Het stratenplan is rechthoekig, een beetje Amerikaans eigenlijk, al is er nauwelijks hoogbouw. Wat al snel in het oog springt is dat er veel minder auto's zijn dan in Nederland; deze rijden op elektriciteit en zijn nogal prijzig. Er wordt hoofdzakelijk gefietst en gelopen, en natuurlijk meer met het openbaar vervoer gereisd. Ontwikkelingen op technologisch gebied zijn in de wereld waarin Steenstad ligt in vergelijking met onze Aarde enigszins achtergebleven. Mobiele telefonie staat hier nog in de kinderschoenen en Internet is nog onbekend. Daarentegen rijdt er wel een lagevloertram en is er een modern vliegveld. Er zijn opvallend weinig sociaal-culturele problemen, oorlogen heeft men nooit gekend en er is weinig criminaliteit. Kerk en geloof zijn vrijwel uitgestorven en de verschillen tussen arm en rijk zijn niet al te groot. Dat wil overigens niet zeggen dat er helemaal geen problemen zijn. Over het algemeen is de bevolking gelukkig en heeft een vrij hoge levensstandaard. Het leven gaat er in vergelijking met Den Haag en Nederland wat minder haastig aan toe, misschien lijkt het er zelfs wel wat saai, maar niet als je een fervent tramliefhebber bent!

Daan Bergmans, de alter ego van de schrijver (Wim), is een achtenvijftig jaar oude tram- en busbestuurder. Er zijn veel overeenkomsten tussen Daan en Wim met als meest opvallende natuurlijk dat ze beiden gek op trams zijn. Ze zijn ongeveer even oud, hebben allebei zo'n beetje hetzelfde karakter, dezelfde lichaamsbouw en, niet onbelangrijk, ze willen zich op de één of andere manier onderscheiden van de grijze massa. Dat uit zich in gedrag en uiterlijk al neemt dit nooit extreme vormen aan. Ze kunnen allebei goed alleen zijn en ze hebben er behoefte aan om zich af en toe even in hun eigen (fantasie)wereld terug te trekken. Daarom worden ze door diezelfde "massa" niet altijd even goed begrepen. Allebei hebben ze, misschien juist daardoor, hun grote liefde pas op latere leeftijd leren kennen. Verschillen zijn er ook: Daan is wat meer extrovert dan Wim en heeft weinig opleiding genoten. Wim is enig kind maar Daan is de tweede uit een groot gezin van vijf kinderen. Hij heeft een vijftientigjarige zoon uit een eerdere relatie. In tegenstelling tot Wim, die muzikant is, is Daan absoluut niet muzikaal. Hij is een groot schrijverstalent en heeft diverse boeken over de geschiedenis van het railvervoer in Karspeland geschreven.

Of het leven in Steenstad beter is dan in Den Haag, zou Wim liever als Daan zijn geboren in Steenstad? De auteur laat zich daar niet over uit. Dit verhaal kan niet als autobiografisch werk gezien worden al zijn er zeker gelijkenissen tussen de levens van Daan en Wim. Feit is dat zij beide dromers zijn die positief in het leven staan en uiteindelijk na wat vallen en opstaan zeker hun geluk hebben gevonden. Maar op de één of andere manier zijn ze allebei toch op zoek naar iets ongrijpbaars.....

Bij het lezen van dit boek moet wel in acht worden genomen dat Steenstad is verzonden door een kind van een jaar of zes. Aan het concept is nooit iets veranderd, al zijn wel er in de loop der jaren wel aanpassingen gedaan in bijvoorbeeld straat- en plaatsnamen.

N.B.

De oplettende lezer zal wellicht bemerken dat de schrijver zoveel mogelijk heeft getracht om Engelse of uit het Engels afkomstige woorden te vermijden. Dit vanwege het feit dat deze taal in de wereld waarin Steenstad ligt simpelweg niet bestaat. Een gemakkelijke opgave was dit geenszins. Pas als je een boek gaat schrijven ervaar je hoeveel Engelstalige woorden wij eigenlijk dagelijks gebruiken. Neem alleen het woord “tram” maar, overigens uitgesproken als trAm en niet als trEm. Verder was het onvermijdelijk om een aantal woorden enigszins te verbasteren tot een (niet bestaand) Nederlands woord, zoals “keep” in plaats van “cape”.

Afijn, bepaalt u zelf maar of het een beetje is gelukt.....

INHOUDSOPGAVE

DAG 1 – Dinsdag de 2e – LUUK – Dagdienst lijn 16.....	11
DAG 2 – Woensdag de 3e – LEN – Dagdienst lijn 18.....	15
DAG 3 – Donderdag de 4e – Dagdienst lijn 3.....	19
DAG 4 – Vrijdag de 5e – De Eland – Gebroken dienst lijn 7/30.....	23
DAG 5 – Zaterdag de 6e – Vrije dag, naar Horn – MINA.....	27
DAG 6 – Zondag de 7e – Voetbalwedstrijd – Lijn 34.....	30
DAG 7 – Maandag de 8e – LIDY – Avonddienst lijn 7.....	32
DAG 8 – Dinsdag de 9e – DICK – Avonddienst lijn 6.....	36
DAG 9 – Woensdag de 10e – Vrije dag – De smalspoorlijnen.....	39
DAG 10 – Donderdag de 11e – Dagdienst lijn 4 – ZIER.....	43
DAG 11 – Vrijdag de 12e – Dagdienst lijn 10 – JOCHEM.....	46
DAG 12 – Zaterdag de 13e – Vrije dag – KRISSEY.....	50
DAG 13 – Zondag de 14e – Vrije dag, naar Ptun – FRED.....	53
DAG 14 – Maandag de 15e – ZWARTJAN – Dagdienst lijn 21.....	57
DAG 15 – Dinsdag de 16e – Dagdienst lijn 12 – KARL en KARIN.....	60
DAG 16 – Woensdag de 17e – Gebroken dienst lijn 7 – MILENA.....	64
DAG 17 – Donderdag de 18e – LEN – Avonddienst lijn 17.....	67
DAG 18 – Vrijdag de 19e – Vrije dag – DOLF.....	71
DAG 19 – Zaterdag de 20e – Dagdienst lijn 2 – Drie voor Elf.....	75
DAG 20 – Zondag de 21e – Kanseliersdag – Avonddienst lijn 8.....	78
DAG 21 – Maandag de 22e – Dagdienst lijn 13/23 – ELLY en FLIP.....	81
DAG 22 – Dinsdag de 23e – Gebroken dienst lijn 28/29 – MANON.....	85
DAG 23 – Woensdag de 24e – Vrije dag, naar Tjetsen – TONY.....	89
DAG 24 – Donderdag de 25e – Dagdienst lijn 11 – DICK en XAVIRA.....	93
DAG 25 – Vrijdag de 26e – Dagdienst lijn 1 – de ASG.....	97
DAG 26 – Zaterdag de 27e – Museumtrams – Avonddienst lijn 9 – WIM.....	102
DAG 27 – Zondag de 28e – Vrije dag – Natuurgebied Wiezerveld – TEJO.....	106
DAG 28 – Maandag de 29e – Vrije dag, naar Dietzenburg-Sehnde – JOOP.....	109
DAG 29 – Dinsdag de 30e – Gebroken dienst lijn 7/5 – LUCIA.....	113
DAG 30 – Woensdag de 31e – Dagdienst lijn 24 – Oudjaarsdag.....	116

DAG 1 – Dinsdag de 2^e – LUUK – Dagdienst lijn 16

We beginnen dit verhaal maar op een dinsdag, gisteren was ik vrij en voelde me niet zo lekker, eigenlijk weinig zinnigs gedaan, in elk geval niets wat het vermelden waard is. Heerlijk uitgeslapen vandaag, vrouwlief was al vroeg op pad dus ik heb even het rijk alleen. Mijn dienst begint pas om 12.30, ik kan het rustig aan doen. Een schim schiet langs het raam van de woonkamer, ik hoor post door de brievenbus vallen. Een brief, hmm... afzender Notariskantoor Zictenswal. Die naam doet me meteen denken aan de gloriejaren van voetbalvereniging VV Steenstad uit de jaren zeventig-tachtig met spits Ramon Zictenswal als absolute uitblinker. Nu moet de VV genoeg nemen met een lage klassering tussen verenigingen (met alle respect) als Torkos en Tlentlel; ja, het kan verkeren. De brief zal ongetwijfeld te maken hebben met de afrekening van het testament van mijn oudste broer Luuk, die onlangs op slechts negenenvijftigjarige leeftijd is overleden. Niet geheel onverwachts overigens, hij was al een aantal maanden ernstig ziek, verwaarloosde zichzelf en at bijna niet meer. Luuk was niet bepaald een vrolijk mens, hij had altijd financiële problemen en was al jaren manisch depressief. Hij heeft zijn draai in het leven nooit goed kunnen vinden en is altijd vrijgezel gebleven. Zijn lever functioneerde op het laatst bijna niet meer vanwege overmatig drankgebruik en dat is hem noodlottig geworden. We hebben het er vaak samen over gehad want Luuk en ik waren beste maatjes, wij konden goed praten en hadden geen geheimen voor elkaar. Hij heeft jaren geknokt tegen zijn drank- en gokverslaving, hij wilde er echt wel vanaf en heeft zelfs een tijdje in een kliniek vertoefd. Uiteindelijk heeft hij zijn strijd toch jammerlijk verloren. De hele familie heeft het er logischerwijs erg moeilijk mee, hopelijk heeft Luuk nu eindelijk zijn welverdiende rust gevonden....

Ik laat de brief nu voor wat hij is, die maak ik wel een andere keer open. Ik ga gauw douchen en mij snel aankleden want voordat ik het weet is het al tegen elven. Mijn uniform had ik gisteravond al klaar gehangen; ik ben er blij mee, mijn nieuwe winteruniform bestaande uit broek, trui en jas in een mooie warme blauwe stof waarin ik me goed voel, hiermee komen we de plots ingevallen winter wel door. Voor het eerst deze winter nachtvorst en het ziet er buiten guur uit, af en toe valt er zelfs wat lichte natte sneeuw... brrrr... Zo, nog even de haren enigszins in model proberen te krijgen, dat kost enige moeite want ze willen niet erg meewerken. Als rasechte Steenstadder ben ik verknocht

aan mijn lange haar en ik voel me er prettig bij. Vandaag doe ik mijn warme laarzen aan en ik kan er weer mee voor de dag komen. Te voet ga ik richting het beginpunt van lijn 16, gelegen in de straat met de wellicht wat vreemd klinkende naam “3^e Halte”, een wandeling in een rechte weg van pakweg vijftwintig minuten. Ik loop met gemengde gevoelens langs mijn ouderlijk huis aan het Bokplein. Het huis waarin ik ben opgegroeid en waar het fenomeen tram mij met de paplepel is ingegoten. Lijn 17 en 18 hadden hun beginpunt immers zowat bij ons voor de deur. Ik zie en hoor in gedachten de oude trouwe drieassers uit de 400-serie weer piepend en knarsend over de wisselstraat rijden. Ze hebben het relatief lang uitgehouden, nog tot in de jaren tachtig, waarbij zelfs enkele exemplaren tot gelede tram zijn verbouwd. Inmiddels draaien de lijnen 17 en 18 al jarenlang hun rondjes elders in de stad maar de sporen zijn blijven liggen als omleidingsroute in geval van calamiteiten. Mijn ouders hebben een half jaar geleden hun vertrouwde plekje moeten verlaten en wonen nu in een verzorgingsflat, gelukkig wel in de buurt. Het ging echt niet meer, vooral mijn vader takelt zowel lichamelijk als geestelijk snel af, het was voor mijn moeder allemaal niet meer te behappen. Ja wat wil je, zevenentachtig en vijftachtig jaar oud, dan heb je niet zo gek veel meer te vertellen. Helaas zijn ze nog niet erg gewend aan hun nieuwe stek, het overlijden van Luuk heeft daar ook bepaald niet aan meegewerkt. Eind van de week zal ik weer eens langs gaan. Het huis staat nu te koop, veel belangstelling is er nog niet. Het is een niet onaardige eengezinswoning uit de jaren vijftig maar met behoorlijk wat achterstallig onderhoud en dat schrikt potentiële kopers af.

De wind giert om mijn oren maar ik heb nu eenmaal besloten om te gaan lopen, al kijk ik met een jaloerse blik naar de passagiers in de langs snellende lijn 7 waar het binnen vast aangenaam warm is. Aangekomen op de 3^e Halte is mijn tram nog in geen velden of wegen te bespeuren. Lijn 16 is een lange, prettige lijn over afwisselende trajecten. Hij rijdt via de 4^e Halte, de Tramtunnel, de stations Centraal en MS en vervolgens over de Kiplaan naar het Zoerseplein in de lommerrijke buurt Oosterbeek. Voordat ik het weet staat de LR5 –1119, van het type wat in de volksmond “Lange Rups” wordt genoemd, voor mijn neus en ik wissel mijn collega Sjoerd af. Ook al een veteraan van achter in de vijftig, net als ik. Ook al kennen we elkaar al denk ik zo’n dertig jaar, je krijgt nooit echt een band met hem, het is een wat wereldvreemde gast, soms ontwaar ik wat trekjes van wijlen mijn broer Luuk in hem. Er zijn nog geen passagiers en ik geef ze groot gelijk om vandaag thuis bij de warme kachel te